Γενικά
Κυπρος → Γαλλια
Τυπος → Αγγλια.
Αρχαιολογια
Πάφος /
Αμαθουντα
Δάλι
de Mas Latrie

COOP
εμπορικη
αμπελαρχία

Η ΝΗΣΟΣ ΚΥΠΡΟΣ.

Τὰ ἐξῆς περὶ Κύπρου δημοσιεύονται ἐν τῇ Γαλλικῇ ἐφημερίδι τῆς Μασσαλίας «Journal Commercial et Maritime»

Ἡ ὑπὸ συνθήκας παραχώρησις τῆς νήσου τῇ Ἀγγλίᾳ.—Πολιτικὴ σπουδαιότης τῆς Κύπρου.—Ἔδαφος, κλῖμα, προϊόντα, πληθυσμός.—Ἐνεστῶσαι πρόοδοι.—Ἀρχαιολογικαὶ ἀνακαλύψεις.—Μέλλον καὶ πολιτικὸν στάδιον τῆς νήσου.—Ἔκθεσις τοῦ Μεγ. Ἁρμοστοῦ.

Ἡ ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας κατάληψις τῆς Κύπρου ὑπῆξεν ἐν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πολιτικῆς κρίσεως, τῆς ἀρξαμένης μετὰ τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου καὶ ληξάσης εἰς τὴν συνθήκην τοῦ Βερολίνου κατὰ τὸ 1878. Ἀπὸ τοῦ 1854 μέχρι τοῦ 1878, ὅηλ. εἰς διάστημα τετάρτου περίπου αἰῶνος, ἡ Ρωσσία ἐπεχείρησε δύο σοβαρὰς ἀποπείρας, ὅπως συμπληρώσῃ τοὺς ὅρους τῆς περιφήμου διαθήκης τοῦ Μεγάλου Πέτρου. Ἡ πρώτη τούτων ἀπέτυχε καὶ ἡ Ρωσσία ἠναγκάσθη νὰ ὑπογράψῃ τὴν συνθήκην τῶν Παρισίων κατὰ τὸ 1856. Εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἀποπείρας ταύτης κυρίως συνέτεινεν ἡ μεσολάβησις τοῦ Ναπολέοντος ΙΙΙ, κυρίους τότε τῆς Γαλλίας. Ἡ δὲ μεσολάβησις αὕτη ἔσχε δύο συνεπείας· τὴν πολεμίαν τῇ Γαλλίᾳ καὶ εὔνουν τῇ Πρωσσίᾳ οὐδετερότητα τῆς Ρωσσίας κατὰ τὸ 1870, ἀνταμειφθεῖσαν διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Λονδίνου (Ἰανουάριον 1871) καὶ διαγράφουσαν τὴν συνθήκην τοῦ 1856 σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου, καὶ τὸν πόλεμον τοῦ 1876, κινηθέντα ὑπὸ τῆς Ρωσσίας κατὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Μετ' ἀντίστασιν ἐνεργητικωτέραν ἢ ὅσην προσεδόκων, ἡ Τουρκία ὑπέκυψεν ἐπὶ τέλους· (συνθήκη τοῦ Ἁγ. Στεφάνου). Ἀλλὰ πρὸ καὶ μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συνθήκης ταύτης ἡ Γερμανία, προτροπῇ τῆς Ἀγγλίας, παρενέβη ὑπὲρ τῆς Τουρκίας καὶ ἐπέβαλεν εἰς τὴν Ρωσσίαν πολλοὺς περιορισμοὺς εἰς τὴν συνθήκην τοῦ Ἁ. Στεφάνου διὰ τῆς τελειωτικῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὡς κατὰ τὸ 1854 ἡ Γαλλία καὶ κατὰ τὸ 1878 ἡ Γερμανία, ἡ Ἀγγλία παρέσχε τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ ἀδιαλείπτους ὑπηρεσίας. Ἡ Τουρκία ἠθέλησε ν' ἀνταμείψῃ συναμα τὰς ὑπηρεσίας ταύτας καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΑΛΗΘΕΙΑ ΗΜΕΡ. 11/23-9-1892

τὴν προστασίαν τῆς Ἀγγλίας, παραχωρεῦσα αὐτῇ κτῆσιν τινα. Τῇ παρεχώρησε λοιπόν, οὐχὶ τὴν κτῆσιν, ἀλλὰ τὴν προσωρινὴν κατάληψιν, τὴν κατοχὴν τῆς νήσου Κύπρου ὑπὸ δύο ὅρους, ἐπίσης συμφέροντας τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ. Ἓν Νὰ κέκτηται τὸ δικαίωμα νὰ ἀναλαμβάνῃ τὴν κτῆσίν της, ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ Ρωσσία ἔχανε τὰς ἐν Ἀρμενείᾳ δοθείσας αὐτῇ ἐπαρχίας ἢ ἀρνεν αὐτάς· καὶ Ζον τὴν ἐγγύησιν τῶν ἄλλων αὐτῆς ἐν Ἀσίᾳ ἐπαρχιῶν. (συνθήκη τῆς Κ)πόλεως τῇ 4ῃ Ἰουνίου 1878). Ὁ πρῶτος τῶν δύο τούτων ὅρων στηρίζεται ἐπὶ περιπτώσεως λίαν ἀβεβαίας ὥστε νὰ ἐμποιήσῃ ἀνησυχίας τῇ Ἀγγλίᾳ περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς κτήσεώς της, ὁ δὲ δεύτερος εἶνε σύμφωνος πρὸς τὴν πολιτικὴν καὶ τὰ ἀναλλοίωτα συμφέροντα τῆς Ἀγγλίας.

Αἱ δύο συνθῆκαι, ἡ τοῦ Βερολίνου, ἡ μειοῦσα τὰ πλεονεκτήματα τῆς Ρωσσίας, καὶ ἡ τῆς Κ)πόλεως, ἡ δοῦσα ἀφορμήν, ὅπως ἡ Ἀγγλία εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ὀθωμαν. Αὐτοκρατορίαν, σημειοῦσι καὶ περαίνουσι συναμα τὴν φάσιν ταύτην τῆς Εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς τοῦ 19ου αἰῶνος. Πράγματι μετ' αὐτὰς ἐπῆλθε βραδεῖά τις ἀλλ' ἀληθὴς βελτίωσις ἐν τῇ οἰκονομικῇ καταστάσει τῆς Τουρκίας, διότι προσεπόρισαν αὐτῇ ἀδιαφιλονείκητον πολιτικὴν μονιμότητα.

Ποία ἡ ἀξία τῆς ἀμοιβῆς τῆς δοθείσης τῇ Ἀγγλίᾳ, τοῦ ἐνεχύρου, τοῦ παραχωρηθέντος αὐτῇ ὡς προστατρίᾳ τῆς Ἡμισελήνου ἐν τῷ παρόντι καὶ ὡς βοηθῷ ἐν τῷ μέλλοντι; Τί εἶνε καὶ τί ἀξίζει ἡ νῆσος τῆς Κύπρου;

Ἐκ πρώτης ὄψεως, ἡ ἀμοιβὴ αὕτη διὰ τόσας θυσίας ἐν τῷ παρελθόντι καὶ ἀληθῆ εὐθύνην ἐν τῷ μέλλοντι φαίνεται ὡς λίαν πενιχρά! Ἀλλ' οἱ Ἄγγλοι, οἵτινες ἔχουσι τὸν στόμαχον ἰσχυρὸν, ηὐχαριστήθησαν. Ἡ Ἀγγλία δύναται ν' ἀντιποιηθῇ τοῦ φιλτάτου γείτονός της, πρὸς ὃν οὐδέποτε ἄλλοτε διετετέλεσεν εἰς ἧττον κακὰς σχέσεις, τῆς σήμερον, πολυτιμότατον πλεονέκτημα. Ἔχει τὴν μνήμην εὐρεῖαν καὶ λατρείαν πρὸς τὰς παραδόσεις. Πόσους θὰ ἀπήντα τις Γάλλους, γνωρίζοντας ὅτι ἡ Κύπρος ἀπὸ τοῦ 1191 μέχρι τοῦ 1489, ἤτοι ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας, πλὴν δύο ἐτῶν, ἀνῆκεν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ὅτι ἡ Γαλλία οὐδέποτε ἔσχεν ὡραιοτέραν ἀποικίαν; Ἀληθὲς ὅτι τοῦτο ἀνέρχεται εἰς τὰς Σταυροφορίας, τὴν ἡρωϊκὴν καὶ μεγάλην ἐποχὴν, εἰς τοὺς χρόνους ἐκείνους τοῦ ζεουδαλισμοῦ καὶ τῆς ἐπιστικότητος τῶν μεγάλων στρατιωτικῶν ταγμάτων, περὶ ὧν ἦτο καὶ εἶνε ἔτι καὶ σήμερον τοῦ σύρμοῦ, μολονότι πολὺ ὀλιγώτερον, νὰ διηγῶνται τόσας ἀνοησίας.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΑΛΗΘΕΙΑ ...ΗΜΕΡ. 11/23-9-1892

Λοιπὸν ἡ Κύπρος ἀνῆκε τῇ Γαλλίᾳ καὶ εἶχε Γαλλικὴν δυναστείαν, ἀποδώσασαν εἰς τὴν λαμπρὰν ἐκείνην ἀποικίαν τὴν ἀρχαίαν της εὔκλειαν καὶ εὐημερείαν, ἣν ἐχρεώστει εἰς τοὺς Φοίνικας καὶ τοὺς Ἕλληνας. Ἀλλ' οὐ μόνον ἡ Γαλλία δὲν τὴν διετήρησεν, ἀλλ' ἀπώλεσεν ἔτι καὶ αὐτὴν αὐτῆς τὴν ἀνάμνησιν, ὡς ἐπίσης ἀπώλεσε καὶ τὴν παράδοσιν τῆς ἐνδόξου ἐκείνης ἐ-

χθῆς, καθ' ἣν ἔχαμε τὴν κατάκτησιν ταύτην.

Ἡ Κύπρος εἶνε μία τῶν μεγάλων νήσων τῆς Μεσογείου· ἡ τρίτη μετὰ τὴν Σικελίαν καὶ Σαρδηνίαν· ὅπως ἡ Σικελία οὕτω καὶ ἡ Κύπρος ἔχει μακρὰν ἱστορίαν· εἶνε ἀληθὴς παράγων ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ· ἐν τούτῳ κατέχει τὴν δευτέραν τάξιν, τῆς Σαρδηνίας μὴ κτησαμένης σπουδαιότητά τινα, ἢ πολὺ ἀργότερα. Εὔκολον συγχάνει νὰ ἐννοήσῃ τις τὴν ἱστορικὴν ἀξίαν τῆς Κύπρου, ἐξετάζων χάρτην τινὰ τῆς Μεσογείου. Ἡ Κύπρος σχηματίζει εἶδός τι γεφύρας μεταξὺ τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. Οἱ δὲ ἀρχαιολόγοι καὶ οἱ ἱστορικοὶ φρονοῦσι μάλιστα ὅτι τὰ πρῶτα στοιχεῖα τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἔρθασαν διὰ τῆς Λυκίας ἤτις συνώρευε μὲ τὴν Κιλικίαν.

Ἄλλα στοιχεῖα ἦλθον ἐκ Συρίας. Πρῶτοι πάντων οἱ Φοίνικες, εἶτα οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Πέρσαι. Πάντων δὲ τούτων ἐπεκράτησαν οἱ Φοίνικες, οἵτινες κατέστησαν τὸ κυριαρχοῦν στοιχεῖον. Εἰς τὴν Φοινίκην καὶ τὴν μεγάλην θεάν της Ἀστάρτην ὠφείλομεν τοὺς περιφήμους ναοὺς τῆς Πάφου, Ἀμαθοῦντος, Γολγῶν, καὶ Ἰδαλίου, οἵτινες οὐ μόνον μέχρι τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς διετήρηντο παγκόσμιον φήμην, ἀλλὰ καὶ ἐν πλήρει ἔτι ἰσχύι ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν πάππων καὶ τῶν προγόνων μας ἀπήλαυον δημοτικότητος, θελγούσης τὸν Parny, τὸν Dorat, τὸν Marmontel καὶ αὐτὸν ἔτι τὸν Fenelon. Ἡ Ἀφροδίτη, ἐξελθοῦσα θεσπεσία τῶν μυχῶν τῶν ὑδάτων ἐν ἦτο ἢ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς φαντασίας ἐξιδανίκευσις τῆς ζηλήτου καὶ αἱματηρᾶς Φοινικικῆς θεοῦ.

Δέον νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὑπῆρχε καὶ τρίτον στοιχεῖον, τὸ ζωηρότερον, εὐρυέστερον, ἀνώτερον, τὸ Ἑλληνικὸν στοιχεῖον, ὅπερ οἱ Ἄγγλοι θὰ ἔχωσιν ἀρκετὸν καιρὸν νὰ σπουδάσωσι κατὰ βάθος.

Τὰ δύο ταῦτα στοιχεῖα,—τὸ Φοινικικὸν, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν,—συνηντήθησαν ἐν Κύπρῳ καὶ συνῆψαν ἀτελεύτητον πάλην ἀκριβῶς ὡς ἐν Σικελίᾳ. Οἱ Ἕλληνες ἀπήντησαν τοὺς Καρχηδονίους ἐν Σικελίᾳ καὶ τοὺς Φοίνικας ἐν Κύπρῳ. Ἡ δὲ πάλη αὕτη κυρίως συνετέλεσεν εἰς τὸ μεγαλεῖον τοῦ πολιτισμοῦ τῶν δύο τούτων νήσων. Ἰδοὺ διατί ἐ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΑΛΗΘΕΙΑ ΗΜΕΡ. 10/23-9-1892

αἰ τῶν Μηδικῶν ἡ Κύπρος διστάζει καὶ ὁ Κίμων ἀναγκάζεται νὰ τὴν ὑποτάξῃ. Ἀπὸ τοῦ Κίμωνος ἡ Ἑλληνικὴ ἐπιρροὴ ἐπικρατεῖ. Ἡ Κύπρος κηρύττεται ὑπὲρ τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἀκολουθεῖ τὴν τύχην τῆς αὐτοκρατορίας του καὶ καθίσταται παράρτημα τῆς Αἰγύπτου τῶν Πτολεμαίων. Εἶναι εἶδός τι ἀποικίας τῆς Ἑλληνικῆς Αἰγύπτου, ἣν αὕτη παραχωρεῖ τοῖς Ρωμαίοις· μετ' ὀλίγον δὲ ἀπαντῶμεν ἐκεῖ τὸν Κικέρωνα, τὸν πρῶτον Ρωμαῖον Χριστιανόν.

Ὁ Κικέρων ἔρχεται διὰ τῆς Κιλικίας· μετ' οὐ πολὺ δὲ τοῦτον ἀκολουθοῦσιν ὁ Ἅγ. Παῦλος, ὁ Βαρνάβας, ὁ Ἅγ. Μάρκος κλ, περαιούμενοι διὰ τῆς Συρίας μετὰ τοῦ Λαζάρου καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς μητρὸς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἅγ. Παῦλος δὲν ἦτο ὁ ἀνὴρ τῆς Πάφου καὶ τῆς Ἀμαθοῦντος, ὡς ὁ Marmontel. Οἱ Χριστιανοὶ ἐκήρυξαν ἀμέσως θανάσιμον πόλεμον πρὸς τοὺς ναοὺς ἐκείνους τῆς ἡδυπαθείας καὶ τῆς αἱματηρᾶς φιληδονίας καὶ ὡραίαν τινὰ πρωΐαν, θεοὶ καὶ θέαιναι, Φαλλὸς καὶ Πρίαπος, εἶχον νὰ κάμωσι κατ' ἀδυσωπήτων σφυρῶν. Αἱ σφῦραι αὗται μὴ φροντίζουσαι περὶ τέχνης, ἔθραυον τοὺς βραχίονας, τὰς κνήμας, τὰς κεφαλὰς τοῦ θείου ἐκείνου κάσμου ἀκριβῶς, ὡς ὁ κ. Perrot διηγεῖται ὅτι χωρικός τις Κορσικανὸς ἔπραξε κατὰ λαμπροῦ τινος χαλκίνου ἀγάλματος, ὅπερ ἀνέσκαψε, καὶ ἔρριψαν τὰ πάντα ἐντὸς λάκκου, ὅπου οἱ ἀρχαιολόγοι ἔσχον τὴν ἀπελπισίαν νὰ τὰ ἐπανεύρωσι.

Εἶναι ἐν τούτοις ἡ λαμπρὰ τῆς Κύπρου ἐποχή. Οἱ τρομεροὶ Ἀνθύπατοι, οἱ σύγχρονοι τοῦ Κικέρωνος, ἀντεκατεστάθησαν διὰ τῆς πατρικῆς διοικήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Ταχίτου ἐξυμνουμένης Συγκλήτου, ἡ δὲ Κύπρος διέμεινε πρὸς καιρὸν ἄνευ ἱστορίας δηλ. ἀτυχής, μέχρις οὗ νέα ἐμφάνισις ἐπῆλθεν ἐκ Συρίας. Οἱ νεήλυδες οὗτοι, οὐχὶ τόσον εὐπρόσδεκτοι, εἶναι οἱ Σαρακηνοί· δὲν κατορθοῦσιν ὅμως, παρὰ τὰς πολλὰς προσπαθείας των, νὰ καταλάβωσι τὸν τόπον. Οἱ Αὐτοκράτορες τῆς Κ)πόλεως ὑποστηρίζονται ἐν Κύπρῳ καὶ βασιλεύουσιν ἄτε, εἴτε ἐκ Κιλικίας, εἴτε Συρίας, παρουσιάζονται νέοι ἐπιδρομεῖς, ὡς ὁ Ριχάρδος ὁ Λεοντόκαρδος, ἱπποτικὸς πρόγονος τῆς χαριεστάτης βασιλίσσης Βικτωρίας.

Ἡ Κύπρος ἦτο πολὺ μετρία διὰ τὸν φοβερὸν σύντροφον τοῦ Φιλίππου-Αὐγούστου, ἐπίσης Σταυροφόρον, ὅστις φρονίμως ποιῶν, ἔμεινεν ἐν Πτολεμαΐδι. Ὁ Ριχάρδος ἐκδιώκει τῆς Κύπρου τὸν Ἰσαὰκ Κομνηνὸν καὶ τοὺς στρατιώτας του καὶ τὴν παραχωρεῖ εἰς πλούσιόν τινα ἱππότην Γάλλον ἐκ Poitou, τὸν Γουΐδον Λουζινιᾶνα ἀντὶ 40,000 χρυσῶν δουκάτων, πληρωθέντων ὑπὸ τῶν Νατ-

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΑΛΗΘΕΙΑ ΗΜΕΡ. 11)23-9-1892

τῶν. Μέσῳ πολλῶν περιπετειῶν, ὁ οἶκος τῶν Λουζινιάνων διετήρησε τὴν Κύπρον μέχρι τοῦ 1489· κατέστησε δὲ αὐτὴν λαμπρὰν ἀποικίαν, χάρις τῇ συνδρομῇ τῶν Γενουηνσίων, τῶν Ἐνετῶν καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν Ἀράβων τοῦ Καΐρου. Αἱ Σταυροφορίαι ἐκίνησαν σπουδαίαν ἐμπορικὴν κίνησιν εἰς Συρίαν, Παλαιστίνην καὶ Αἴγυπτον. Ἡ Κύπρος κατέστη μία τῶν ἑστιῶν τοῦ ἐμπορίου τούτου· ὁλόκληρος ἡ νῆσος ἐκαλλιεργήθη· ὁ σῖτος, αἱ ἐλαῖαι καὶ αἱ ἄμπελοι αὐτῆς ἀπέκτησαν εὐρωπαϊκὴν φήμην. Τότε εἶχε πληθυσμὸν ὑπὲρ τὰς 500,000 ἀντὶ τῶν 200,000 τῆς σήμερον. Πύργοι, ὀχυρώματα, ἐκκλησίαι καὶ οἰκίαι, τὰ πάντα ἀνῳκοδομήθησαν καὶ ἔλαβον φεουδαλικόν τινα Γαλλικὸν χαρακτῆρα.

Ὁ ἀποικισμὸς καὶ ἡ εὐημερία αὕτη διήρκεσαν τρεῖς περίπου αἰῶνας κατὰ μικρὸν δὲ ἕνεκα τῆς τρομερᾶς κρίσεως, ἣν ὑπέστη κατὰ τὸν 15ον αἰῶνα ἡ φεουδαλικὴ Γαλλία, ἐξέπεσαν ἐπὶ τοσοῦτῳ, ὥστε ἡ Γαλλικὴ ἐπιρροὴ ἀντικαθίσταται διὰ τῆς Ἐνετικῆς, ἐν ἔτει δὲ 1489 ἡ χήρα Ἰακώβου τοῦ Β' τοῦ Λουζινίανος παραδίδει τὴν Κύπρον τῇ Ἐνετίᾳ. Ἡ Ἐνετία δὲν διαβλέπει ἐν τῇ νέᾳ αὐτῆς κτήσει ἢ ἐμπορικὸν ταμεῖον πρὸς ἐκμετάλλευσιν. Ἀλλ' ἡ στιγμὴ ἦτο ἀκαταλλήλως· ἡ ἀνακάλυψις τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Εὐέλπιδος ἄκρας ἠλάττωσαν σπουδαίως τὰ ἐμπορικὰ ρεύματα· ἡ Συρία καὶ ἡ Αἴγυπτος ἔπαυσαν οὖσαι τὰ κέντρα τῆς συγκοινωνίας μετὰ τῆς Ἄκρας—Ἀνατολῆς. Ὁ πολιτισμὸς ἐχώρει πρὸς Δύσιν. Ἡ Βενετία ἠναγκάσθη νὰ ἀποτίῃ φόρον τῇ Αἰγύπτῳ καὶ εἶτα τοῖς Ὀθωμανοῖς. Κατὰ τὸ 1570 Σελὶμ ὁ Β' ἐδράξατο ἀφορμῆς τινος διὰ νὰ ὑποτάξῃ τὴν νῆσον, πράγματι δὲ τὴν 1ην Αὐγούστου τοῦ 1871 κατέλαβεν αὐτὴν κατόπιν φρικτῶν σφαγῶν καὶ δηώσεων.

Ἔκτοτε ἀρχίζει διὰ τὴν Κύπρον νέα περίοδος πλήρης καταπτώσεως καὶ παραλυσίας, ὡς συμβαίνει εἰς ὅλας τὰς Τουρκικὰς κατακτήσεις. Ἡ νῆσος εἶχεν ἔτι 300,000 κατοίκων μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 15ου αἰῶνος. Ἐνῷ κατὰ τὸν κ. de Mas-Latrie, εἰς ὃν ὀφείλομεν λαμπρόν τι ἔργον περὶ τῆς Γαλλικῆς τῆς Κύπρου ἐποχῆς καὶ τοῦ οἴκου τῶν Λουζινιάνων, κατὰ τὸ 1840 δὲν εἶχε πλέον τῶν 110,000. Ἀπὸ τοῦ 1571 μέχρι τοῦ 1840 ἡ Κύπρος ἐθεωρεῖτο ὡς ἁπλοῦν μισθωτὸν τιμάριον. Ὁ Πασᾶς ὁ δικαιῶν αὐτὴν δὲν εἶχεν ἢ νὰ ἀποτίῃ τῷ Σουλτάνῳ ἐνιαύσιον τίμημα 625,000 φράγκων· αὐτὸς δὲ ἐδικαιοῦτο νὰ ἐκμυζήσῃ ὅ,τι ἠδύνατο ἐκ τοῦ τιμαρίου τούτου· τὸ σύστημα τοῦτο εἶνε ὅμοιον πρὸς τὸ ἀρχαῖον Ἀσσυριακὸν καὶ Περσικόν, τὸ περιγραφόμενον ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΑΛΗΘΕΙΑ ΗΜΕΡ. 11/23-9-1892

καὶ Ξενοφῶντος· ὁ Τισσαφέρνης δὲν ἦτο ἢ ἁπλοῦς τοῦ εἴδους ταύτου Πασᾶς. Κατὰ τὸ 1825, ἡ Κύπρος ἀπεπειράθη νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ τρομεροῦ τούτου ζυγοῦ, ἀλλ' ὁ διοικητὴς Κουτσοὺκ Μεχεμὲτ κατώρθωσε νὰ συναθροίσῃ, προσκαλῶν εἰς μέγα συμπόσιον ὅλους τοὺς προκρίτους καὶ νὰ τοὺς θανατώσῃ μέχρι τοῦ τελευταίου. Μετὰ βραχεῖαν κατοχὴν τῆς νήσου ὑπὸ τοῦ Μεχμὲτ-Ἀλῆ, ἡ νῆσος περιελήφθη εἰς τὸ βιλαέτιον τοῦ Ἀρχιπελάγους.

(ἀκολουθεῖ).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΑΛΗΘΕΙΑ ...ΗΜΕΡ. 11)23-9-1892